

نومرو : ۷۰

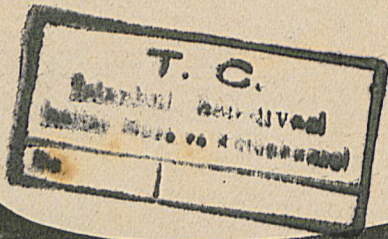
اداره خانه

ایستانبول ، جفال اوغلنده

دائرة اجتهاد

Idjtihad Constantinople

دوردنجی سنه

اجتهاد

حریت فکریه یه خادم

نجشبنه کونلری چیقار اجتماعی ، ادبی مجموعه

مدیر مرخص : الہامی صفا

۴ تموز ۱۳۲۹

آبونه

سنه لك آلتی آیلق

تورکیا ایچین ۴۰۰ غروش ۲۵ غروش

ممالک اجنبیه ایچین ۱۰ فرانق ۶ فرانق

نسخه سی ۵۰ یارم

قونت ویتتوریو آلفیهري

دوقتور عبدالله جودت بکه

عزیزم

باغیردینی زمان ، اوز وطنی ، باشند باشه اسیرایدی . نه چاره خلاص ، نه امیداستخلاص... برنجی حاله کوره : « آلفیهري » یی - تعبیر جائز ایسه - انقلاب کبیردن داهای بویوک بولویورم ؛ ایکنجی حاله کوره ده : بو کیمسه سز ، بوتون فلاکتلی بر داهیسزلکدن چکن زوالی وطنمز ایچون ، بر آزداها طانیمه سی الزم ، طانیمه سی باعث عزم و هیجان ، بویوک برسیا طن ایدیورم . ایشته بو صحیفه لری طوبلایارق نشره تشبثک بر سائق ده بو اولمشدر .

بو صحیفه لرده بر حریت ، بر رفعت و ارسه ، هپسی ، تماماً بالذات « آلفیهري » نک . . . و مشارالیه . حیاته ، آثارینه دائر تدقیقاته ، تنقیداته بولونا نلرکدر . بن یالکز ، اونلرک آله کچیره بیله کلرمدن اوقودم . اوقودقلمدن مطبوعامزه نقلی آرزو ایستدکاریمی ، تعبیر مخصوصکیزله : آلتلرینه قیرمزی « خط دقت » چکدرک طولیلام . صوکر . اونلری ترجمه یه چالیشدم . بنکی یالکز ترجمه یه چالیشمق زحمتیدرک : بونی دخی . بوتون بو صحیفه لرک آلتنه امضای قویابیلیمک حق و شرفی احراز ایچون ، نه قادیار حظ و مسرتله اختیار ایتدم : هرکون بر پارچه داهای جانلارنارک ، هرکون بر پارچه داهای تنبللکدن تنزیلات یاپارق... .

بناءً علیه : بو « آلفیهري » صحیفه لری ؛ هفته لری می تنویر ایده رک ، روحمه چالیشمق و یاشامق غیرتی و برن « اجتهاد » ده برکوشه قبول بولورسه ، بوتون زحمتلرکم مکافات ای آلمش اولورم .

۱۰ مایس ۱۳۲۹

علی فخری

ایتالیانک ، ۱۸ نجی عصر مشاهیرندن ویتتوریو آلفیهري ، قرق بر یاشنده ایکن ، کندی ترجمه حالی یازمشدر . بونی ، عیناً لسانمزه نقل ایتکی فضله ، و ناقص کوردم . چونکه : بعضاً پک مفصل ، صوکر ، قرق بر یاشنک مابعدینی احاطه ایدمه مش . بناءً علیه : مشارالیهک اوترجمه حالی اوقویارق ، بزه لازم کوردیکم پارچه لری آلدیم ؛ وفاتندن صوکرکی مدقفلرک منقذرک آثاری و حیاتی سقنده کی بیاناتی ، حکملرینی ده طولیلام .

یالکز ، آلفیهرينک متانت فکریه سی ، بی پروا حقیقت پرستی روحیسی ، قیصه جه تثبیت ایچون ، ترجمه حاله یازدینی مقدمه یی عیناً نقل ایدیورم :

سزه قارشی اوقادار محجوبم که ... هر تصادفده وعدی تجدید هر : هانی آلفیهري ؟ . سؤالکزه . تلاشلی ، متردد ، تکرار وعدلر ... آرتق ، صوک کونلرده . کندی کندمدن صیقلمغه باشلایارق ، تنبللکدن تنزیلاته قاتلاندیم . و بوندن صوکرانک تصادفلرنده کی وعدلر ، هر حاله تلاشسز ، مستریخانه ایدی : آرتق آرامغه ، طولیلامغه ، یازمغه بر انتظام ویرمکده ، هرکون منتظماً ، بر ساعت ، یاریم ساعت . نه قادیار ممکن اولابیلرسه ، چالیشمقده ایدم .

فقط بیلریمسکز ؛ بن شمدی ، او ، وعدلرله دولو تأخراته متشکرم . اگر ، علی العجله ، آله کی ایله برشی یامغه باشلاسه یدم ، انجاق « اجتهاد » ک بش اون صحیفه سی قادیار بر مقاله اولایله بک ایدی ؛ و شیمدی واضحاً کورو یورم که : بو ، آلفیهري ایچون ، نه قادیار غیر کافی ، نه قادیار هیچ اولاجقدی . بوسبله قائم اولغه میلم که : مطبوعامزه بر « قونت ویتتوریو آلفیهري » هدیه ایده بیلیمک مظهریتی او تأخراته مدیونم .

یاسزه ؟ . سزه تشکراتم . داهای پک جوق بویوک ... اول ، بزه بر « کتاب الاستبداد » ی صوکر : « حکمدار و ادبیات » ی ، او معتنا ترجمه لری اوقوتنامه یدیکن ، بن ، « آلفیهري » یی کورونجه احتمال ، احتمال دکل محقق اوقور کچردم . فقط ، او یوکسک ترجمه لری اوقومش ، تکرار تکرار اوقومش اوله نک وقوفیه ، « آلفیهري » یه دائر راست کلدیکم ایتالانجه صحیفه لری ، داهای تنقیده ، داهای بنسیه رک اوقودم ، و کندی کندمه : ایشته عبدالله جودتی بمنون ایده بک صحیفه لر . دیدم . ایلک تصادفده بر لسان تبشیرکار ایله وعد ایدیشم ، بوندن ایدی . و بن قلباً امین ایدم که : « آلفیهري » یه دائر ایکی کله دخی یازلسه ، بونک حق طبعی عبدالله جودتک ، « اجتهاد » ک اولمالیدی . دکل کی : بزه او ایکی لایموت اثری : « کتاب الاستبداد » ی ، (حکمدار و ادبیات) ی کوستردی ، اوقوتدی .

« آلفیهري » فرانسه انقلاب کبیرندن اول دخی یاشامش ، آثارینک اک مهم قسمی حقوق بشر بیاننامه سنه تقدم ایش اوله سنه کوره ؛ دنیاک هر طرفه حیات حریت ، سودای حریت اساله ایتدیکی ادعای حالا محافظه قوت ایدن اوبویوک انقلاب ، بلکه بر آزده « آلفیهري » یه بورجلیدر . بر جهته ده : « آلفیهري » یاشادینی ، او آثار معظمه یی یازارق ، دائماً ، دائماً سینه سی یاقان عشق حریتی ، بوتون بر سودای صمیمی ایله

« کندی کنندن بحث ایتک ، وداها زیاده کندی
 کندینه دائر یازمق ، هیچ شبهه سز ، کندی چوق
 سومکدن ایلری کلیر . بوندن دولای ، بوترجه حیاطمه ،
 بانا ، غیرک حقمده کی قعاتی بخش وتأمین ایدمه یه جک
 اولان ناجیز عفولر ، ساخته یاخود ظاهر بینانه حقلر
 طلبنده بولونمایاجم . وبویایلرم ، حقیقت مستقبلمه کافی
 درجه ده آز اوصول ویره جکدر . بونک ایچون اخلاص
 ایله اعتراف ایدمه جکم که : بنی سوروکلین حیاتم ،
 - کندی سومک سائقدن باشقا - دیکر بعضی سوائق
 ایله دخی قاریشیقدر . وبونلر کندی کندی سومک
 سائقدن داها چوق قوتلیدر : بوهدیه بی طبیعت ، آز
 یاخود چوق مقدارده بوتون انسانلره ویرمشدیر ؛
 وهدیه نك زیاده مقداری محررلره ، وصورا بر خصوصیت
 مهمده شاعرلره بخش ایدلمشدیر ؛ یاخود شاعرلر اونو تملک
 ایدرلر . وبوهدیه ، انفس برشی اولدقدن باشقا ، بوتون
 آثار رفیعہ بشریه اوندن حاصلدر . بوسبیله ، نه وقت
 حب نفسدن اونا بر علم حقیقی توصل ایدرسه ، بو
 ایکسینک برلشمه سندن حقیقته وکوزلکه برنور عکس
 ایدر . اونلر برلشمه دجه بو ، حقیقتک وکوزلکک
 تنوری ، وجود بولاماز .

« عمومیتی اوزرنده ، داها اوزون مقدمه یه لزوم
 کورمه یه رک او سائقلری تعیننه کچورم : حب نفسم ، اونلره
 برلشه رک ، بنی بواشی یایمغه ناصل سوق ایتدکلرینی ، بونا
 ناصل بر طرز محاکمه ایله باشلادیغمی اشارت ایدیم :

« بن شیمدی یه قادار اصلا چوق یازمادم . وداها
 چوق احتمال که : لزوم حس ایتمه دجه یازمادم . پک طبیعی
 برشیدر که : آثارمدن غیر ممنون اولمایانلردن بعضیلری -
 معاصرلریک ایچنده دکلسه بیله ، هیچ اولمازسه صورکا
 یاشایاجق اولانلردن - بعضیلری ، بنی ، نه یایدیغمی اوکرنمک
 مراقبه دوشه جکلردر . کندی پک زیاده الدامش اولمایارق
 بونی ظن ایدمه بیلیرم . صورکا ، بوتون مؤلفلرک ، حتی اک

آز قیمتلیلرندن ، اک چوق مجلدات صاحبزینیه قادار جمله سی
 حقلرنده هرکون یازلدینی ، وبویازیلا نلرک اوقوندینی ،
 و هیچ اولمازسه ترجمه حاللرینک صائیلدینی کورولمکده در .
 شو حالده ، هیچ باشقا بر سبب بولونماسه بیله ، بو هر زمان
 ایچون دوغرودر که : تولدیکم وقت ، هانکی برکتاجی ،
 آثارمک یکی بر طبعندن ، برقچ پاره زیاده چکمک ایچون ،
 هانکی بر ترجمه حالمی آله ایتمه که استعجال کوستره جک . بو ،
 بنی هیچ بیلیمه یی ، یاخود آز ، ویا فنا بیلن بری طرفندن ،
 بکزه تیلیمکه چالیشیلارک ، بلکه حقیقی منبعلردن ، بلکه
 شبهلردن ، و بلکه پارتیزانلردن وثائق طویلایارق یازیلایاجق .
 بوترجه حال ، نهایت اوقادار آز حقیقت اولاجق که :
 بوقادارینی بالذات بن دخی یاپایلیرم . حتی ، اوندن داها
 زیاده سنی یاپایلیرم . چونکه : او ، طابعک پاره سنک محرری در ؛
 طابع ده ، تکرار طبعی تأمین غیرتنده در ؛ طابع و محرر ،
 ایکسی دخی ، کندی تجارت عمومیه لرینه حرمة مؤلفک
 مدح وستایشنه آبدالجه ساعیدرلر .

« فقط بنم بوترجه حالم ، هیچ اولمازسه فنا اولوبور
 و بالمقابل ده داوغرو اولوبور : بن تولدکدن صورکا
 هانکی بر پارتیزانلقدن بری ، هر هانکی بر فکر صاحبک
 فکرینه کوره ، دیکرینه یازدیراجنی ترجمه حاملدن داها
 دوغرو .

« بن که : اوقادار واسع اسیلزاده اولدیغ حالده ،
 دائما پروعد [ایفاسز وعدلر] اولسام . فقط بوراده
 کندیمه ، و بنی کیم اوقورسه اونا کندیمی رهن ایدرک
 [اصالتک ناموسنی کوستره رک] وعدایدرم که : حقمده ،
 دیکرلری ایچون نه قادار اولابیلیرسه ، اوقادار بی قید ،
 بی طرف اولاجم . بونی وعد ایدیورم . چونکه : کندی
 ای تدقیق ایدرک ، ای طانییارق او یله بولدم ، یاخود
 او یله بولدیغمی ظن ایدیورم که : درونمده ، قاتلقدن داها
 بویوک یکونده اییلک وار . بوندن دولای ، اگر بن
 کندی کندیمه تکمیل حقیقتلری سویله مک جساتنده

تجسس‌ساده بولونمغه ، یعنی : بنمکیلی طیولایارق، اونلرک دلائلیری ، یاخود اشارتلیله دیگر اشخاص حقلرندہ استخراجاتده بولونمغه یول کوسترمک قصندنہ دکم . بن یالکز کندی افعالمی ، گندی می یازمق املندہ یم . بوسبلہ ، هان اصلا هیچ کیمسہ نک اسمی قالہ آلمایاجم ؛ شایان اهمیت اولسون اولماسین ، هیچ براسمی ؛ بو اثرک دوعروندن دوعرویه و خاصہ مقصدی ، عمومیتی اعتباریلہ انسان ی تتبع ایتکدر . وانسانک کندی احوالندن ، کندی سندن باشقا کیم ، داهای ، داهای ، داهای عالمانہ بحث ایدہ بیلیر ؛ هانکی دیگر بری ، اولیلہ واسع برائر تتبع کوسترہ بیلمشدر ؛ بر آدامک باطنی کندی سندن داهای کیم بیلیر ؛ کیم داهای ای اولچہ بیلیر ، طارته بیلیر ؛ اونک داخلک داهای زایدہ خصوصیتده ، اعماق محرمیتده کیم سنہ لرلہ یاشامشدر ؟ اسلوبہ کلنجہ ، بونی قلمہ براقنی دوشونویورم . وپک آز اونا براقجہ ، اوقیمتسر ، استقلالچی طبیعتیلہ آلوب کوتورویور ؛ بو اثری ، ایشته اونکلہ یازدم . واملاسی [دیقته سی] قلدندر ، زکادن دکل . وبقادار متواضع بر زمین ایچون ، انجاق بویلہ اولای بیلیدی . « مقدمہ ، بورادہ بیتور ، ترجمہ حال باشلایور .

مقدمہ ده کوردیکمز کی ، آلفیہری ، حیاتی بش فصلہ آیرمش : چوجوقلق ، مراهقیت ، کنجک ، رجلیت ، اختیارلق . حالبوکه کندی سینک قالہ آلمق ایستہ مدیکی صنعتی ایله ، احاطہ ایدہ مہمہ سی ضروری بولونان وفاتی حقندہ ، سکوت اولونامہ سی لزومیلہ ، اونک بوتقسیمنی ترک ایله شویله برتقسیم قبولی اختیار ایتدم :

چوجوقلغی ، کنجکی - عشقاری ، صوک بویوک عشقی ، حیات صنعتی ، وفاتی ... مابعدی وار

علی فخری

یاخود انصافسنز لغندہ ، بلکہ بولونامازسہم بیلہ ، حقیقت اولمایانلری سویلہ مک فغالغندہ بولونمایاجم . صوکر ، قارئی یورماق ، اونا برآز استراحت ویرمک ایچون ؛ وبو واسطہ لرلہ تأمین اختصاری دوشونہ رک ، آزماق آور سنہ لری ترک ایتک ایستہ دم ؛ کندی مہ دخی انسانک بش دورحیاتی اساس طوتدم : چوجوقلق ، مراهقیت ، کنجک ، رجلیت ، اختیارلق .. فقط بو حالده ، بانا ایلک اوچ قسم ، ودرنجی قسمک یاری سندن زیاده سی یازلش کوروندی . مختصر آ دخی اولسہ ، بعضاً متردد وقاپالی ، بعضاً قیصہ و موسوس ، فقط دائماً ایچلرندہ بولوندیغم آثاریمی ، بورادہ تکرار ایدہ رک کندی می آلداتمغی اصلا اختیار ایتیمہ جکمی سویلہ مک ، شمدی کندی مدن بحث ایدہ جکم صیرادہ بلکہ نہ قدار باعث افتخار ولزومیلدر . بوسبلہ پک زیاده قورقویورم که : بشنجی قسمده دخی ، [بورادہ ده] طالع بنی اختیارلامغه ترک ایتمشدر . بو ضعف سنک صوک میرائی اولان دورغونقلہ اکثریا شن اولامایه جغم . بورادہ بنده هرکس کی طبیعتہ حققی تأدیہ ایدہ رک ، بوقادار بی انصاف تطویلاتمک نہایتہ واصل اولویورم ؛ وپشین اولارق قارئک عفونی رجا ایدیورم . اوت ، قارئک عفونی رجا ایدیورم ، فقط عینی زمانده دخی کندی کندی می ، اوصوک قسمی اوقوماقلہ جزالاندیریورم .

« اولکی دورت قسمده دخی آرزو ایتدیکم ولزوم کوردیکم قداراختصاری قبول ایتمش اولدیغمی سویلرسہم ، کندی می آلداتمش اولمام . اک اوافق شیلری بیلہ قید ایدہ رک مضحک تفصیلاتہ کیرمک ایچون کندی مہ مساعدہ ایتدیکمی بیلیمہ یورم . فقط ، انسان ی عمومی بر صورتده تبعده یاردیمی اولایله جک برچوق خصوصیتلر اوزرندہ تفصیلاتہ کوردیکمی بیلیم . انسانک کندی ایچندہ محفوظ اسرارہ عائد خصوصیتلرده که : بونلرک زہدن ، ناصل کلدکلرینی ایچہ و تشخیصہ مقتدر دکلز .

« بو خصوصیتلرہ عائد بیاناتملہ ، هیچ کیمسہ یه